

Εξαγορές και Συγχωνεύσεις επιχειρήσεων στην Ελλάδα 2017

Μια ακόμη χρονιά χαμηλής επενδυτικής δραστηριότητας, οδηγούμενη κυρίως από τις αποεπενδύσεις των συστημικών τραπεζών

Φεβρουάριος 2018

Εξαγορές και Συγχωνεύσεις 2017

- Οι Ελληνικές επιχειρήσεις προσέλκυσαν συνολικά € 5,5δισ., εκ των οποίων τα € 1,9δισ. αφορούν εταιρικά ομόλογα, € 1,6δισ. προέκυψαν από Εξαγορές και Συγχωνεύσεις (E&S), μόλις € 251εκ. από Αυξήσεις Μετοχικού Κεφαλαίου οι οποίες καλύφθηκαν από στρατηγικούς επενδυτές και € 1,7δισ. από ιδιωτικοποιήσεις
- Το 2017, πραγματοποιήθηκαν 36 E&S συνολικής αξίας € 1,6δισ. Εξ' αυτών οι πέντε μεγαλύτερες συναλλαγές άγγιξαν τα € 1,2δισ. και αφορούσαν αποεπενδύσεις των συστημικών τραπεζών. Οι αποεπενδύσεις των τραπεζών είναι το κύριο φαινόμενο των τελευταίων ετών, αποτελώντας το 75% του συνόλου της αξίας των συναλλαγών το 2016 και το 49% το 2017
- Εάν εξαιρέσουμε τη περσινή συναλλαγή που αφορούσε τη Finansbank (€ 2,8δισ.), ο αριθμός των E&S καθώς και η συνολική τους αξία, ήταν σχεδόν αμετάβλητη (€ 1,6δισ. το 2016), ενώ η μέση αξία των συναλλαγών, εξαιρώντας την Finansbank, παρέμεινε σχεδόν σταθερή στα € 45εκ.
- Η οικονομική ανάπτυξη το 2017 ήταν αναιμική σε επίπεδα χαμηλότερα του 1,5%, με περιορισμένη ρευστότητα και χαμηλή επενδυτική δραστηριότητα
- Τα έσοδα από ιδιωτικοποιήσεις το 2017 προήλθαν κυρίως από την πώληση των 14 περιφερειακών αεροδρομίων και της ΤΡΑΙΝΟΣΕ, φτάνοντας τα € 1,7δισ.
- Η αγορά E&S στην Ελλάδα το 2017 παρέμεινε πολύ ρηχή, καθώς όμως οδεύουμε προς μια περίοδο ανάπτυξης, οι εγχώριες συναλλαγές οδηγούμενες από κλαδικές ενοποιήσεις μπορεί να κινήθουν ανοδικά
- Το 2017 υπήρξε μεταστροφή από μικρομεσαίες συναλλαγές (€ 10εκ.- € 50εκ.) σε μικρές συναλλαγές με αξία κάτω από € 10εκ.
- Οι πολύ λίγες διεθνείς συναλλαγές δίνουν το στίγμα ότι τα Ελληνικά περιουσιακά στοιχεία δεν είναι ακόμα ελκυστικά παρά την κατάρρευση της αξίας τους τα τελευταία 7 χρόνια
- Οι 20 μεγαλύτερες E&S που πραγματοποιήθηκαν στην Ευρώπη το 2017, ανήλθαν σε € 234δισ., από τα οποία 37% αφορούσαν τον κλάδο των Φαρμακευτικών, 14% τον κλάδο της Λιανικής και 8% τον κλάδο της Βιομηχανίας
- Η **PwC** αναδείχθηκε πρώτος χρηματοοικονομικός σύμβουλος για E&S παγκοσμίως βάσει αριθμού συναλλαγών και τέταρτος χρηματοοικονομικός σύμβουλος για E&S στην Ευρώπη με βάση την αξία συναλλαγών σε συναλλαγές ύψους μικρότερου των \$ 250εκ.

Εάν εξαιρέσουμε τις πωλήσεις των non-core assets των συστημικών τραπεζών, το 2017 αποτέλεσε άλλο ένα έτος με πολύ χαμηλή δραστηριότητα E&S

Περιεχόμενα

1 **Μακροοικονομική επισκόπηση**
Η Ελληνική οικονομία εισέρχεται σε μία περίοδο αναμικτής ανάπτυξης

2 **Συναλλαγές Ε&Σ**
36 συναλλαγές Ε&Σ, κατά κύριο λόγο ρευστοποιήσεις non-core assets τραπεζών, συγκέντρωσαν € 1,6δισ. το 2017 έναντι € 4,4δισ. το 2016

3 **Εκδόσεις εταιρικών ομολόγων**
Εκδόθηκαν εννέα διαπραγματεύσιμα εταιρικά ομόλογα συνολικής αξίας € 1,9δισ.

4 **Ε&Σ στην Ευρώπη**
Οι 20 σημαντικότερες συναλλαγές που ανακοινώθηκαν στην Ευρώπη ανήλθαν σε € 234δισ.

5 **Δυναμική Ε&Σ το 2018**
Η αξία των Ε&Σ το 2018 αναμένεται να ξεπεράσει τα επίπεδα του 2017

6 **Συμπεράσματα**
Οι Ε&Σ στην Ελλάδα κυριαρχούνται από την αποεπένδυση των Ελληνικών συστημικών τραπεζών, χωρίς καμία άλλη σημαντική κίνηση

7 **Παραρτήματα**

Η δραστηριότητα Ε&Σ στην Ελλάδα είναι πολύ μικρή σε σχέση με την υπόλοιπη Ευρώπη

Τα συνολικά κεφάλαια που προσέλκυσαν οι Ελληνικές επιχειρήσεις το 2017 άγγιξαν τα € 5,5δισ.

36 Ε&Σ

€ 1,6

δισ.

27

ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ Ε&Σ με ποσοστό άνω του 33% των μετοχών ανήλθαν σε συνολική αξία* τα € 422εκ.

4

ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕΙΟΨΗΦΙΚΩΝ ΠΑΚΕΤΩΝ συνολικής αξίας* € 400εκ.

5

ΑΠΟΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ συστημικών τραπεζών έφτασαν τα € 794εκ.

€ 0,25
δισ.

Αυξήσεις Μετοχικού Κεφαλαίου με στρατηγικούς επενδυτές

Αξία εταιρικών ομολόγων

€ 1,9
δισ.

€ 1,7
δισ.

Έσοδα από ιδιωτικοποιήσεις 2017

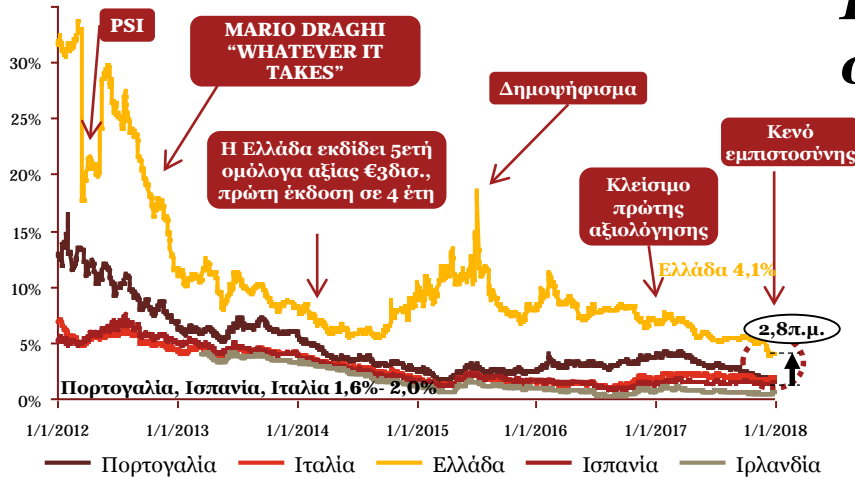
*συνολική αξία συναλλαγών συμπεριλαμβανομένων και των μη δημοσιευμένων συναλλαγών
Το 2017 καταγράφηκαν 8 συναλλαγές που αφορούν εταιρίες υπό εκκαθάριση, κυρίως στον κλάδο των ΜΜΕ
Εξαγορές και Συγχωνεύσεις Επιχειρήσεων στην Ελλάδα 2017
PwC

Αναιμική ανάπτυξη για το 2017, πιθανότατα και για το 2018

- Οι κύριοι οικονομικοί οδηγοί της ανάπτυξης παραμένουν ασθενείς
- Η κατανάλωση και το διαθέσιμο εισόδημα συμπιέζονται από την υψηλή φορολογία
- Οι επενδύσεις κυμαίνονται περίπου στα € 20δισ. ετησίως ενώ οι καταθέσεις παραμένουν στάσιμες
- Η ρευστότητα σε όλη την οικονομία είναι περιορισμένη λόγω των capital controls
- Τα δομικά προβλήματα του Κράτους, δημοσιονομικά και λειτουργικά, παραμένουν παρά τα δημοσιονομικά πλεονάσματα
- Η έγκαιρη ολοκλήρωση της αξιολόγησης του 3^{ου} Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής και της συμφωνίας για την έξοδο, είναι απαραίτητες για την επίτευξη ενός θετικού momentum για τα επόμενα χρόνια
- Η Ελλάδα μπορεί να κλείσει την αξιολόγηση του 3^{ου} Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής μόνο μέσω μιας συμφωνίας για την έξοδο με προϋποθέσεις την αναπροσαρμογή του χρέους της, τη δυνητική χρηματοδότησή της, μεταρρυθμίσεις και συνεχιζόμενη παρακολούθηση
- Η επιμήκυνση του χρέους και η χαλάρωση, καθώς και η βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη, μπορούν να αντιμετωπίσουν την πίεση του εθνικού χρέους
- Ο δημοσιονομικός στόχος για την περίοδο μετά το πρόγραμμα έχουν ήδη συμφωνηθεί μέσω της μεσοπρόθεσμης δημοσιονομικής στρατηγικής
- Η κατάσταση με τα NPE/NPL των τραπεζών και τα αποτελέσματα των επερχόμενων stress tests, μπορεί να έχουν κάποια επίδραση στη συμφωνία για την έξοδο
- Η οικονομική ανάπτυξη το 2017 και το 2018 θα παραμείνει αναιμική σε επίπεδα χαμηλότερα του 1,5% και 2% αντίστοιχα, και θα επηρεαστεί οριακά μόνο από τα πολιτικά δρώμενα
- Η αναλογική εκπροσώπηση που προβλέπει ο εκλογικός νόμος και θα ισχύσει από τις μεθεπόμενες εκλογές, μπορεί να προκαλέσει αρνητική επίδραση στη μεσοπρόθεσμη ανάπτυξη
- Η ομαλή έξοδος από το Πρόγραμμα και η πολιτική σταθερότητα αποτελούν βασικούς παράγοντες για την ανάπτυξη, που θα παραμείνει αναιμική σε περίπτωση που δεν επιταχυνθούν οι επενδύσεις

Το “κενό εμπιστοσύνης” μεταξύ της Ελλάδας και της υπόλοιπης Ευρώπης συρρικνώνεται συστηματικά

Αποδόσεις 10ετών Κρατικών Ομολόγων ΠΙΙΕΙ

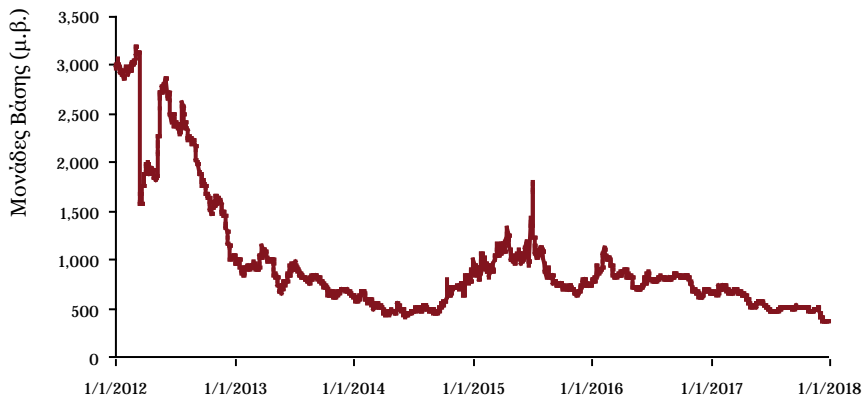

Πηγή: Bloomberg

Το “κενό εμπιστοσύνης” σταθεροποιήθηκε από τον Μάιο του 2016

2,8 πμ

Spread 10ετούς Ελληνικού ομόλογο vs Γερμανικό ομόλογο

Πηγή: Bloomberg

Τα ελληνικά κρατικά ομόλογα το 2017 συνέχισαν να έχουν υψηλότερες αποδόσεις σε σχέση με τα ομόλογα άλλων περιφερειακών χωρών της Ευρωζώνης

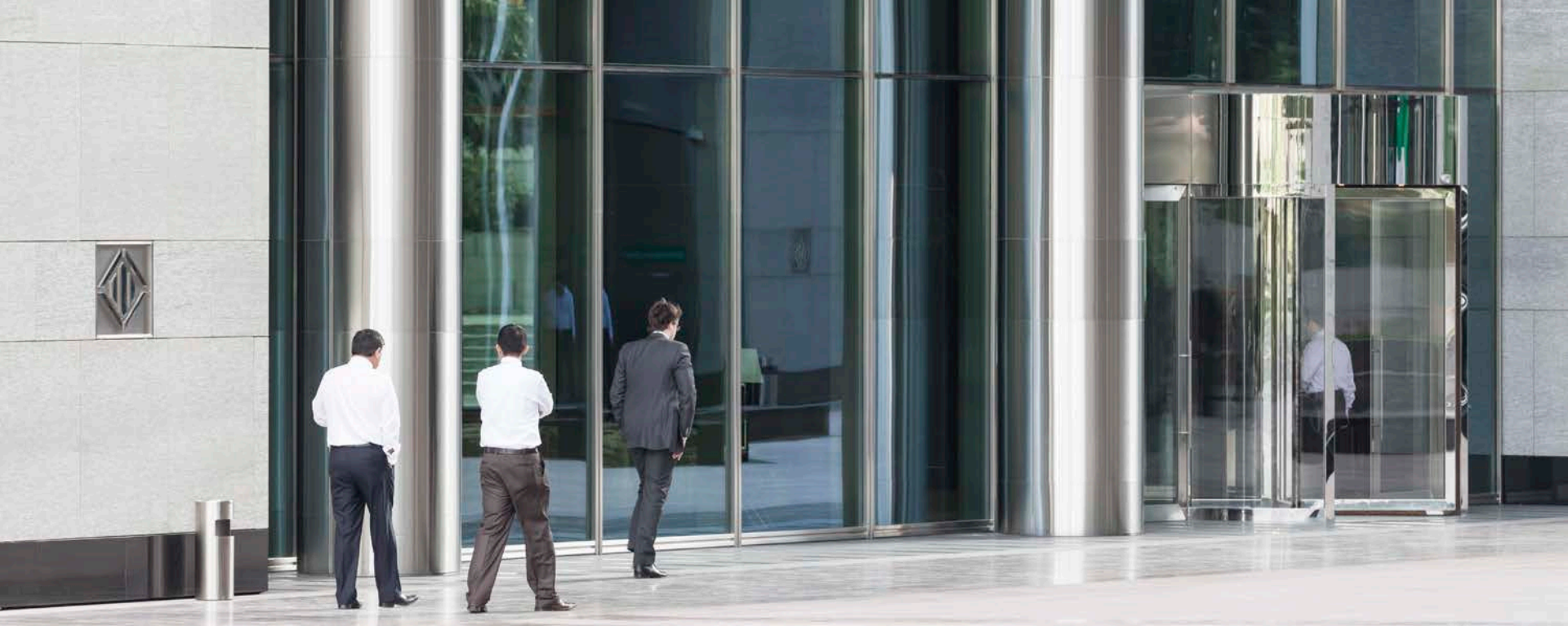
Μετά από τον Ιούλιο 2015, οπου το “κενό εμπιστοσύνης” της ελληνικής οικονομίας εκτινάχτηκε στο 18% την περίοδο πριν το δημοψήφισμα, η διαφορά των αποδόσεων των ελληνικών ομολόγων δεν έχει πέσει κάτω από τις 2,5 πμ

Οι αποδόσεις του Ελληνικού 10ετούς ομολόγου έπεσαν στα χαμηλότερα επίπεδα από το 2006, οδηγώντας το spread με το Γερμανικό ομόλογο στις 365 μ.β.. Αυτό αντικατοπτρίζει τις προοπτικές ανάπτυξης της Ελλάδας και τη βεβαιότητα της εξόδου από το τρέχον πρόγραμμα

Εξαγορές και Συγχωνεύσεις Επιχειρήσεων στην Ελλάδα 2017

PwC

Φεβρουάριος 2018

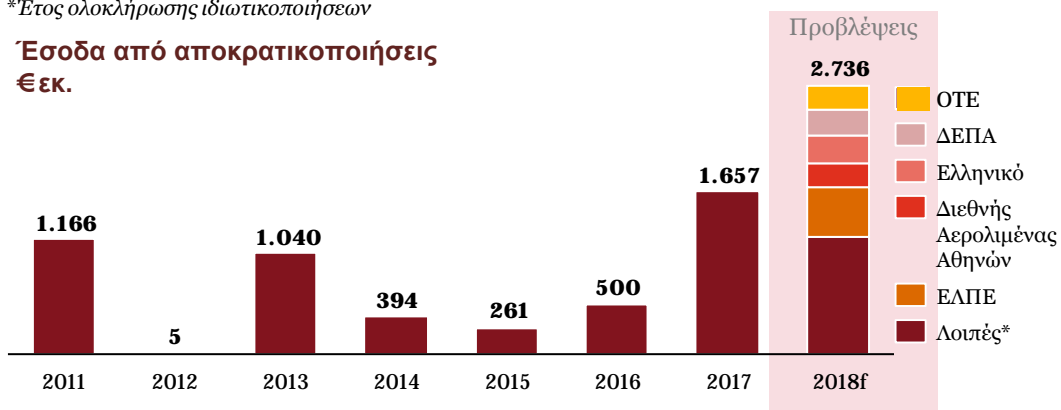
Ιδιωτικοποιήσεις και Εξαγορές & Συγχωνεύσεις

Ιδιωτικοποιήσεις το 2017 και οι προβλέψεις για το 2018

Έτος*	2017	2017	2018e	2018e	2018e	2018e
Ιδιωτικοποιήσεις	Η ιδιωτικοποίηση 14 περιφερειακών αεροδρομίων στην κοινοπραξία Fraport AG – SLENTEL έχει υπογραφεί και έχουν καταβληθεί € 1,2δισ.	Η πώληση του 100% της ΤΡΑΙΝΟΣΕ στην Ιταλική Ferrovie Dello Stato Italiane S.p.A. ολοκληρώθηκε το 2017 έναντι αντιτίμου ύψους € 45εκ.	Η πώληση του 67% των μετοχών του ΟΛΘ στην κοινοπραξία DIEP GmbH - Belterra Investments Ltd - Terminal Link SAS έναντι ποσού ύψους € 232εκ. θα πραγματοποιηθεί το 2018	Το έργο του Ελληνικού αναμένεται να ξεκινήσει, καθώς το πλάνο ανάπτυξης ύψους € 8δισ. από την Lamda, κατατέθηκε τον Ιούλιο του 2017 και αποκτήθηκαν οι απαραίτητες εγκρίσεις	Εντός του 2018 αναμένεται η ολοκλήρωση της πώλησης του 66% μεριδίου του Διαχειριστή Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΔΕΣΦΑ), καθώς οι τελικές προσφορές έχουν κατατεθεί	Η επέκταση της παραχώρησης του ΔΑΑ θα μπορούσε να ολοκληρωθεί το 2018 υπό την προϋπόθεση των εγκρίσεων της ΕΕ. Το τελικό 5% των μετοχών του ΟΤΕ θα πωληθεί το 2018
Κλάδος						

*Έτος ολοκλήρωσης ιδιωτικοποιήσεων

Έσοδα από αποκρτικοποιήσεις
€ εκ.

- Το 2017 τα έσοδα από ιδιωτικοποιήσεις ανήλθαν σε € 1,7δισ., έναντι του στόχου των € 1,9δισ., σύμφωνα με τον κρατικό προϋπολογισμό του 2017
- Συνολικά, τα έσοδα από ιδιωτικοποιήσεις από το 2011 ως το 2017 ανήλθαν σε € 5δισ., εκ των οποίων € 4δισ. προήλθαν από 3 έτη (2011, 2013 και 2017)

Πηγή: Εισηγητική Έκθεση Προϋπολογισμού 2018

Εξαγορές και Συγχωνεύσεις Επιχειρήσεων στην Ελλάδα 2017

PwC

*Περιλαμβάνουν: ΟΛΘ, ΔΕΣΦΑ, ΕΥΔΑΠ, ΔΕΗ, ΕΥΑΘ

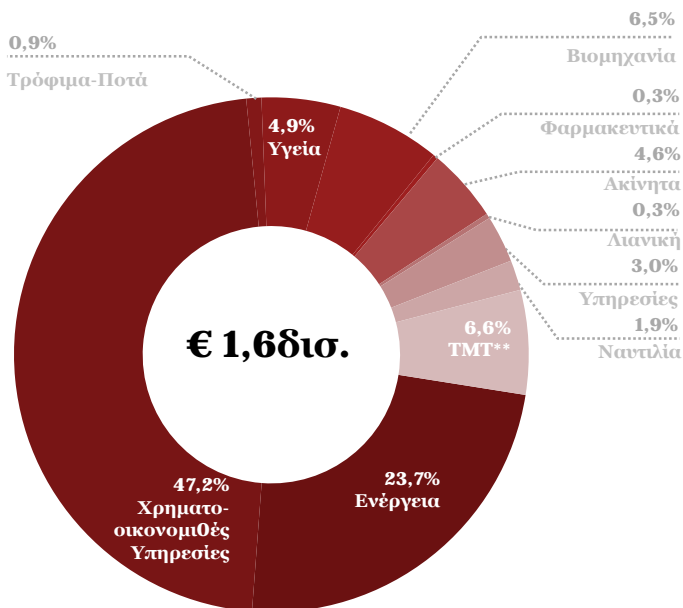
Φεβρουάριος 2018

8

Εξαγορές και Συγχωνεύσεις το 2017

Ε&Σ* στην Ελλάδα 2017

Αξία συναλλαγών

Ο αριθμός των Ε&Σ ήταν σταθερός το 2017 φτάνοντας τις 36 συναλλαγές, ενώ η **συνολική αξία των συναλλαγών** παρέμεινε σχεδόν ίδια σε σύγκριση με το 2016, εξαιρώντας τη συμφωνία της Finansbank η οποία ανέβασε τη συνολική αξία συναλλαγών το προηγούμενο έτος

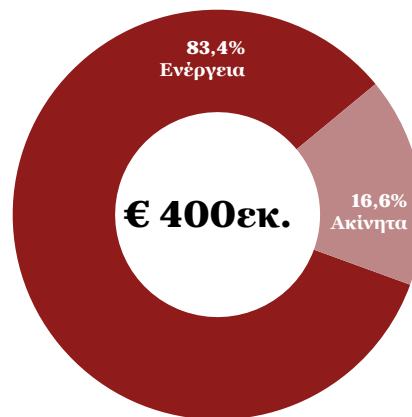
Οι συναλλαγές στον κλάδο των **Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών** (κυρίως λόγω της αποεπένδυσης των τραπεζών) διαμόρφωσε την αγορά Ε&Σ στην Ελλάδα το 2017 αποτελώντας το 47% της συνολικής αξίας συναλλαγών

Οι **Αυξήσεις Μετοχικού Κεφαλαίου** στο Χρηματιστήριο Αθηνών που καλύφθηκαν από στρατηγικούς επενδυτές ανήλθαν σε μόλις € 251 εκ.

Οι συναλλαγές **μειοψηφικών πακέτων ανήλθαν σε € 400εκ.**, εκ των οποίων το 83% προέρχεται από τον κλάδο της Ενέργειας και το 17% από τον κλάδο της Ακίνητης Περιουσίας

Συναλλαγές μειοψηφικών πακέτων 2017

Αξία συναλλαγών

* Συμπεριλαμβανομένων πακέτων μειοψηφίας

**TMT: Τηλεπικοινωνίες, ΜΜΕ και Τεχνολογία

Εξαγορές και Συγχωνεύσεις Επιχειρήσεων στην Ελλάδα 2017

PwC

Φεβρουάριος 2018

Οι 5 μεγαλύτερες Ε&Σ το 2017 ανήλθαν σε € 1,2δισ., προερχόμενες κυρίως από τον κλάδο των Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών

Οι 5 σημαντικότερες Ε&Σ αντιπροσωπεύουν το

75%

της συνολικής αξίας των συναλλαγών

	Αγοραστής	Πωλήτρια εταιρεία	Στόχος	Αξία συναλλαγής (€ εκ.)
1	KBC Group NV	Εθνική Τράπεζα	United Bulgarian Bank (99,91%)	610,0
2	State Grid International Development Limited	Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού	Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε. «ΑΔΜΗΕ» (24%)	320,0
3	OTP Banka Serbia	Εθνική Τράπεζα	Vojvodjanska Banka (VOBAN) & NBG leasing doo	125,0
4	Hellenic Healthcare S.a.r.l. (θυγατρική της CVC Capital Partners Fund VI)	Perseus Healthcare Group Α.Ε.	Metropolitan Hospital Group (70%)	80,0
5	Παυλίδης Α.Ε. Μάρμαρα-Γρανίτες	Stone Works Holdings Coöperatief U.A	88,4% στην Mermeren Kombinat AD, Prilep	73,1

Συνολική αξία συναλλαγών 1.208,1

Ο αριθμός των E&S μειώθηκε κατά

5%

το 2017, με τη μέση αξία συναλλαγής να είναι μικρότερη κατά

61%

σε σχέση με το 2016, τα δεύτερα χαμηλότερα επίπεδα από το 2008

Η συνολική αξία των E&S το 2017 έφτασε τα € 1,6δισ. και ήταν € 2,8δισ. χαμηλότερη από εκείνη του 2016

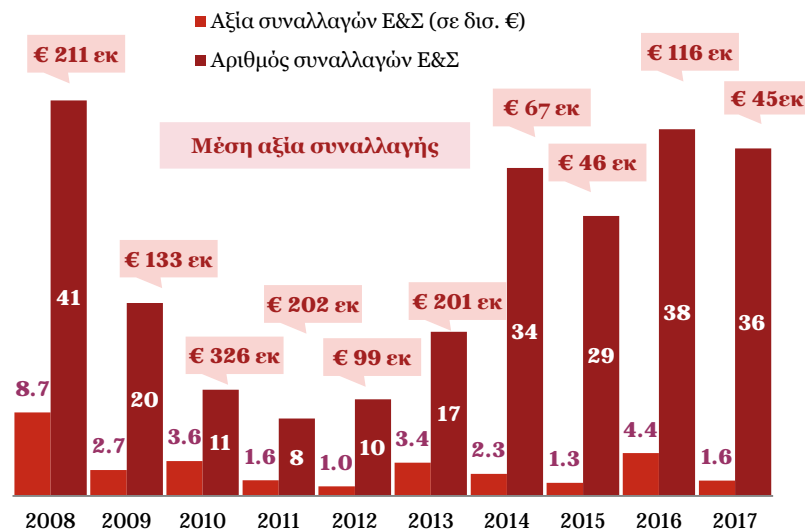
Εάν αφαιρέσουμε την περσινή συμφωνία της Finansbank (€ 2,8δισ.), ο αριθμός των E&S το 2017 καθώς και η συνολική τους αξία παρέμειναν σχεδόν αμετάβλητες με 37 συναλλαγές και € 1,6δισ. αξία το 2016

Έγιναν δύο συναλλαγές αξίας πάνω από € 150εκ. το 2017

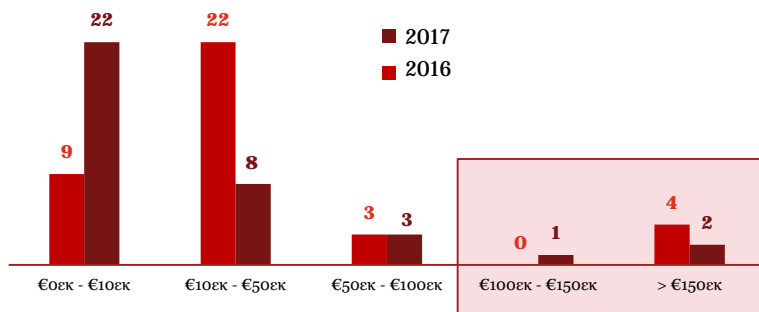
Το 2017 υπήρξε μεταστροφή από μικρομεσαίες (€ 10εκ. - € 50εκ.) σε μικρές (<€ 10εκ.) συναλλαγές

Η αγορά E&S βρίσκεται ακόμα στα επίπεδα βαθιάς κρίσης του 2011/12

Δραστηριότητα

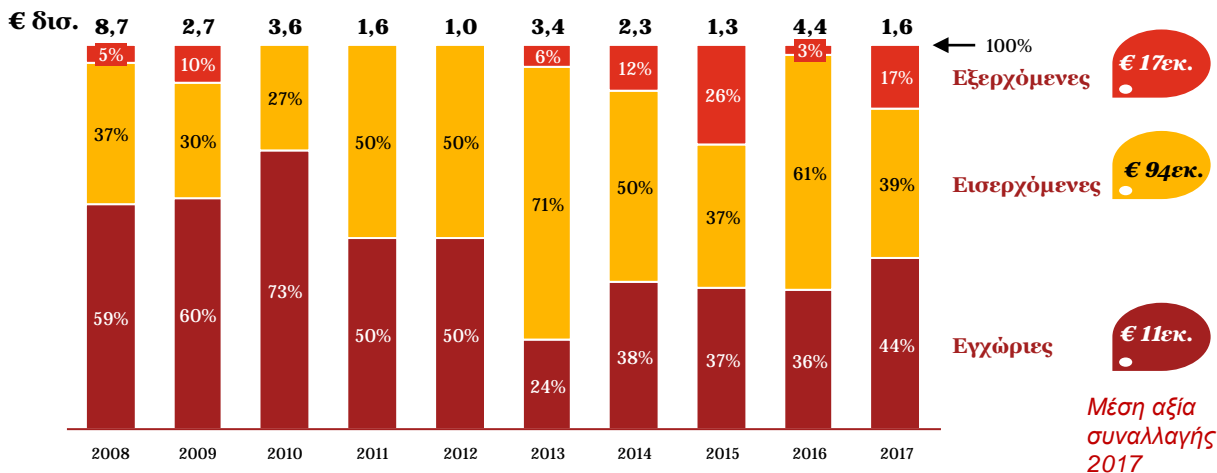
Κατανομή αξίας συναλλαγών

Αξία συναλλαγών

Οι εγχώριες συναλλαγές αποτελούν σχεδόν το μισό των συναλλαγών το 2017, οι εισερχόμενες μειώθηκαν υποδηλώνοντας περιορισμένες εισροές, ενώ οι εξερχόμενες αυξήθηκαν σημαντικά σε σύγκριση με το 2016

Κατεύθυνση Ε&Σ 2008-2017

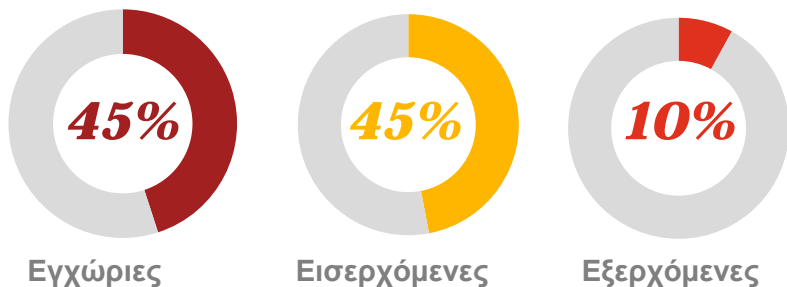
Κατά μέσο όρο, οι εξερχόμενες συναλλαγές αποτελούν το 10% του συνολικού αριθμού των συναλλαγών, ποσοστό που το 2017 αυξήθηκε σημαντικά σε σχέση με το 2016

Οι εισερχόμενες συναλλαγές αποτελούν τον κύριο όγκο της αγοράς και έχουν το μεγαλύτερο μέσο μέγεθος, ωστόσο το 2016 μεγεθύνθηκαν από τη συμφωνία της Finansbank

Οι εγχώριες συναλλαγές, που το 2010 αποτελούσαν το 73% των συνολικών συναλλαγών, σημείωσαν σημαντική μείωση και αντιπροσωπεύουν πλέον το 44%, δείχνοντας μερική κινητοποίηση εγχώριων κεφαλαίων

Οι εξερχόμενες και οι εγχώριες συναλλαγές είναι κατά μέσο όρο μικρές και οδηγούνται από Ελληνικά κεφάλαια

Αριθμός συναλλαγών 2008-2017

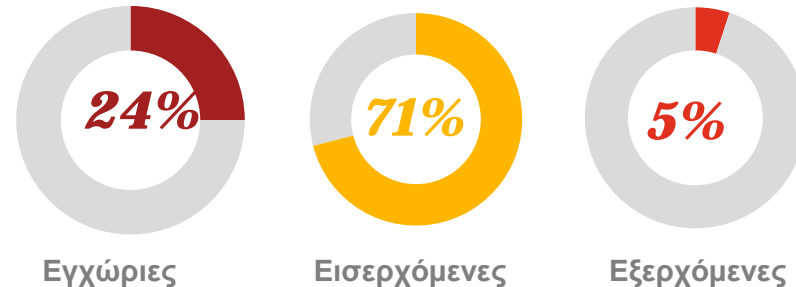
Εγχώριες

Εισερχόμενες

Εξερχόμενες

Εξαγορές και Συγχωνεύσεις Επιχειρήσεων στην Ελλάδα 2017
PwC

Αξία συναλλαγών 2008-2017

Εγχώριες

Εισερχόμενες

Εξερχόμενες

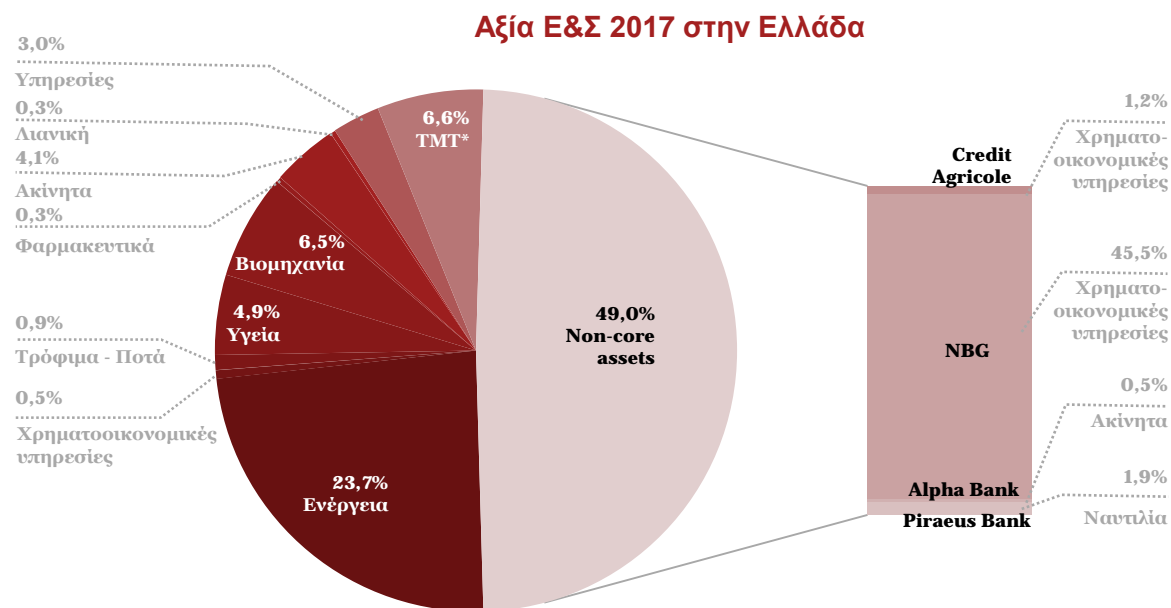
Φεβρουάριος 2018

49%

Της συνολικής αξίας Ε&Σ αποτελούν οι ρευστοποιήσεις των non-core assets

Η εικόνα για το 2017 κυριαρχείται από τον κλάδο των Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών

- 7** συναλλαγές στον κλάδο των **TMT***
- 5** συναλλαγές στον κλάδο της **Βιομηχανίας**
- 5** συναλλαγές στον κλάδο της **Ενέργειας**
- 5** συναλλαγές στον κλάδο των **Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών**
- 25%** στων συναλλαγών αφορούν **μειωψηφικά πακέτα**

*TMT: Τηλεπικοινωνίες, ΜΜΕ και Τεχνολογία

Εξαγορές και Συγχωνεύσεις Επιχειρήσεων στην Ελλάδα 2017

PwC

Φεβρουάριος 2018

13

Οι αποεπενδύσεις των συστημικών τραπεζών ανήλθαν σε € 794εκ.

ΑΠΟΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΤΟ 2017

A/A	Ημερομηνία	Αγοραστής	Τράπεζα	Στόχος	Αξία συναλλαγής (€ εκ.)
1	23/2/2017	Atlas Merchant Capital	Credit Agricole	Credicom Consumer Finance Bank S.A.	20,0
2	13/6/2017	KBC Group NV	Εθνική Τράπεζα	United Bulgarian Bank	610,0
3	11/8/2017	Attica Holdings S.A.	Τράπεζα Πειραιώς	50,3% μερίδιο στην Hellenic Seaways Maritime S.A.	30,6
4	28/11/2017	Mat Real Estate D.O.O	Alpha Bank	Alpha Real Estate D.O.O. Beograd	8,4
5	1/12/2017	OTP Banka Serbia	Εθνική Τράπεζα	Vojvodjanska Banka & NBG leasing doo	125,0
Συνολική εκτιμώμενη αξία δημοσιευμένων συναλλαγών (2017)					794,0
Συνολική εκτιμώμενη αξία δημοσιευμένων συναλλαγών (2016)					3.319,7

Η Alpha Bank είναι η πρώτη τράπεζα που ολοκλήρωσε το πρόγραμμα αποεπενδύσεων, ενώ η Εθνική Τράπεζα και η Eurobank δεν το έχουν ολοκληρώσει ακόμα. Το πρόγραμμα της Τράπεζα Πειραιώς είναι σε εξέλιξη με προγραμματισμένες συναλλαγές για το 2018

Οι 8 μεγαλύτερες συναλλαγές αναδιάρθρωσης ολοκληρώθηκαν το 2017, σύμφωνα με το νέο καθεστώς αναδιάρθρωσης/ρυστοποίησης επιχειρήσεων

Συναλλαγές αναδιάρθρωσης το 2017

A/A	Ημερ/νια	Αγοραστής	Στόχος	Αξία συναλλαγής (€ εκ.)
1	26/1/2017	Σκλαβενίτης Α.Ε.	Μαρινόπουλος Α.Ε.	Μη διαθέσιμο
2	13/2/2017	Grivalia Properties	Ζήνων Ακίνητα Α.Ε.	16,3
3	7/3/2017	47% Alpha Bank και 23,55% Eurobank Εργασίας και με μικρότερα ποσοστά η Τράπεζα Πειραιώς SA, Εθνική Τράπεζα SA	Famar Α.Ε. Πωλήτρια εταιρεία: Όμιλος Μαρινόπουλος	Μη διαθέσιμο
4	10/4/2017	Belterra Investments Limited	Σουρωτή Α.Ε.	1,8
5	26/7/2017	Dimera Media Investments LTD συμφερόντων Ιβάν Σαββίδη	Πήγασος Εκδοτική Α.Ε. (Έθνος, Ημερησία, Ε Έθνος της Κυριακής)	3,6
6	14/8/2017	Alter Ego (συμφερόντων Β. Μαρινάκη)	22,89% μερίδιο στον Δημοσιογραφικό Όμιλο Λαμπράκη, συμπεριλαμβανομένου και του 22,11% στην Τηλέτυπος Α.Ε.	22,9
7	24/8/2017	Givenrise Investments Limited (Όμιλος Chipita)	Νίκας Α.Ε. (10.26%)	2,4
8	22/12/2017	Autohellas Α.Ε.	70% συμμετοχή στην Δάβαρη ABEE (KIA & Hyundai)	20,0

Η αξία των συμφωνιών που αφορούν εταιρείες υπό αναδιάρθρωση είναι δύσκολο να εκτιμηθεί, καθώς η νομική διαδικασία τυπικά περιλαμβάνει την μερική πώληση στοιχείων του ισολογισμού με σύγχρονη ανάληψη των οφειλών

Η δραστηριότητα τακτικών E&Σ βρίσκεται στα μέσα επίπεδα των € 911εκ. ετησίως τα τελευταία τρία χρόνια, ενώ οι «υποχρεωτικές» συναλλαγές είχαν ετήσιο μέσο όρο € 2.340εκ. την ίδια περίοδο

Δραστηριότητα τακτικών E&Σ Αξία συναλλαγής

€ εκ.	2015	2016	2017	Δ%
Εγχώριες	74	139	152	106%
Εξερχόμενες	195	20	104	-47%
Εισερχόμενες	567	917	567	0%
Σύνολο E&Σ*	835	1.076	822	-2%

* Εξαιρούνται τα non-core assets που είναι μη-τακτικές συναλλαγές E&Σ, καθώς προέρχονται από τις υποχρεώσεις των συστημικών τραπεζών προς το Directorate General Competition

Δραστηριότητα μη-τακτικών συναλλαγών Αξία συναλλαγής

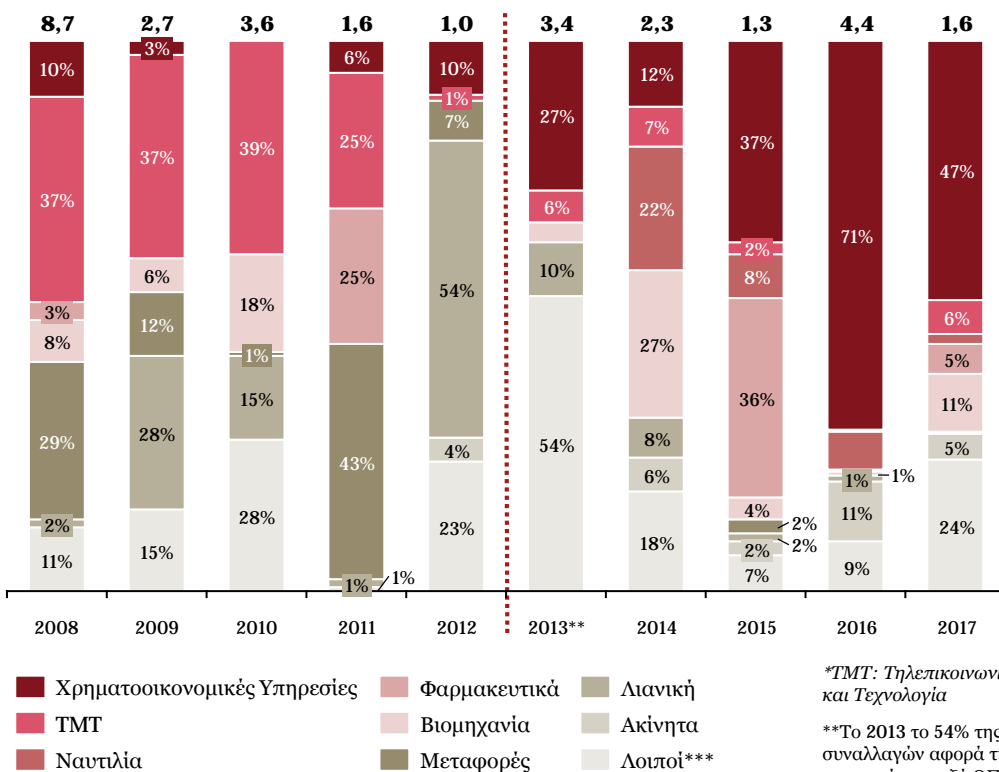
€ εκ.	2015	2016	2017	Δ%
Αποεπενδύσεις	489	3.319	794	62%
Ιδιωτικοποιήσεις	261	500	1.657	536%
Θεσμική	749	3.819	2.451	227%

Πηγή: MergerMarket, Τύπος, Δελτία Τύπου Εταιρειών

Οι μη τακτικές συναλλαγές όπως οι αποεπενδύσεις, οι ιδιωτικοποιήσεις, καθώς και οι συναλλαγές αναδιάρθρωσης, αποτελούν τη βάση της αγοράς

Η δραστηριότητα E&Σ την περίοδο μετά το 2013 κυριαρχείται από τον κλάδο των Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών, ενώ στην περίοδο 2008 με 2012 επικρατούσε ο κλάδος TMT*

Κύριοι κλάδοι δραστηριότητας E&Σ σε αξία συναλλαγών (€ δις.)

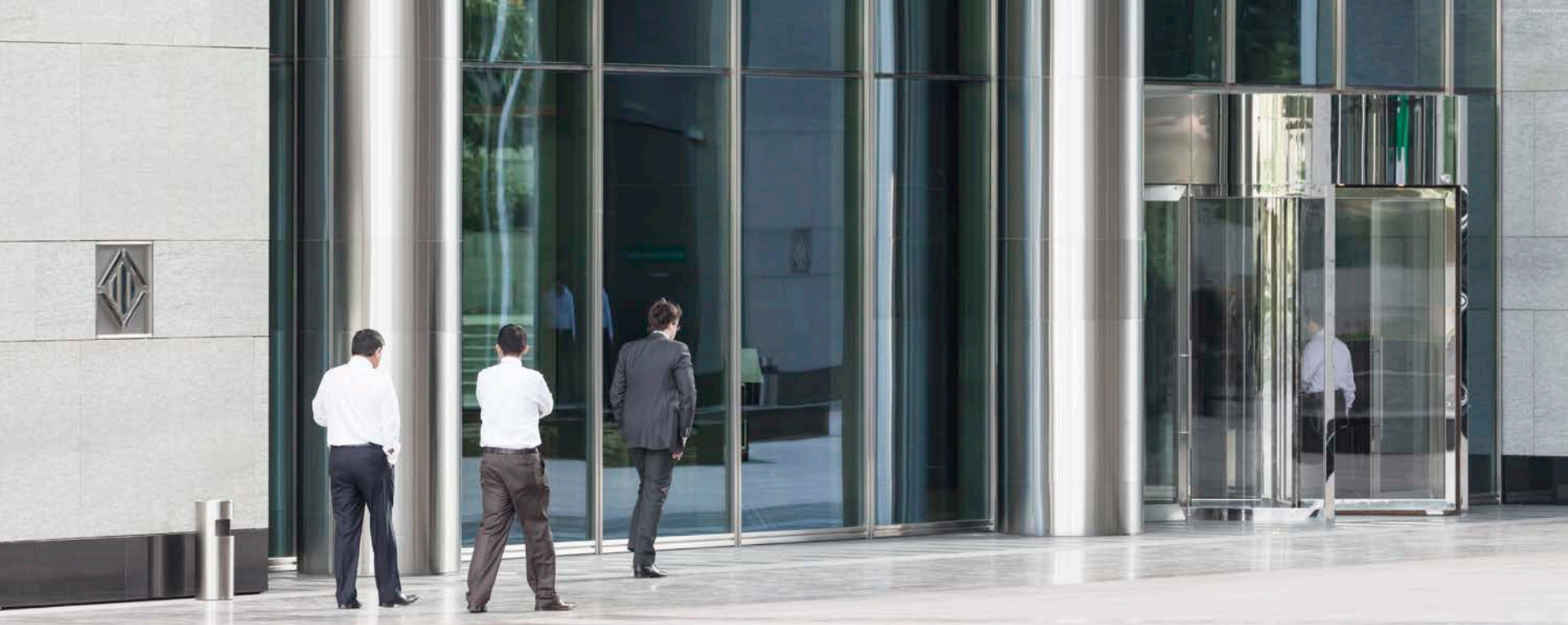

Οι βασικοί οδηγοί δραστηριότητας E&Σ στην Ελλάδα ιστορικά είναι οι συναλλαγές στους κλάδους των Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών και TMT

Την περίοδο πριν από την κρίση οι συστημικές τράπεζες αύξησαν τη δραστηριότητά τους στα Βαλκάνια ενώ κατά τη διάρκεια της κρίσης και μετά αποεπένδυσαν τα περιουσιακά στοιχεία που είχαν αποκτήσει

Πηγή: MergerMarket, Τύπος, Δελτία Τύπου εταιρειών
Εξαγορές και Συγχωνεύσεις Επιχειρήσεων στην Ελλάδα 2017
PwC

*TMT: Τηλεπικοινωνίες, MME και Τεχνολογία
**Το 2013 το 54% της αξίας συναλλαγών αφορά τη συμφωνία μεταξύ ΟΠΑΠ και Emma Delta (Ψυχαγωγία)
***Περιλαμβάνουν: Τρόφιμα & Ποτά, Υπηρεσίες, Ψυχαγωγία, Ενέργεια, Κατασκευές, Μεταποίηση, Ναυτιλία

Εκδόσεις διαπραγματεύσιμων εταιρικών ομολόγων και αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου 2017

Κατά τη διάρκεια του 2017, αντλήθηκαν € 1,9δισ. από διαπραγματεύσιμα Ελληνικά εταιρικά ομόλογα με κουπόνια που κυμαίνονταν από 2% έως 5%

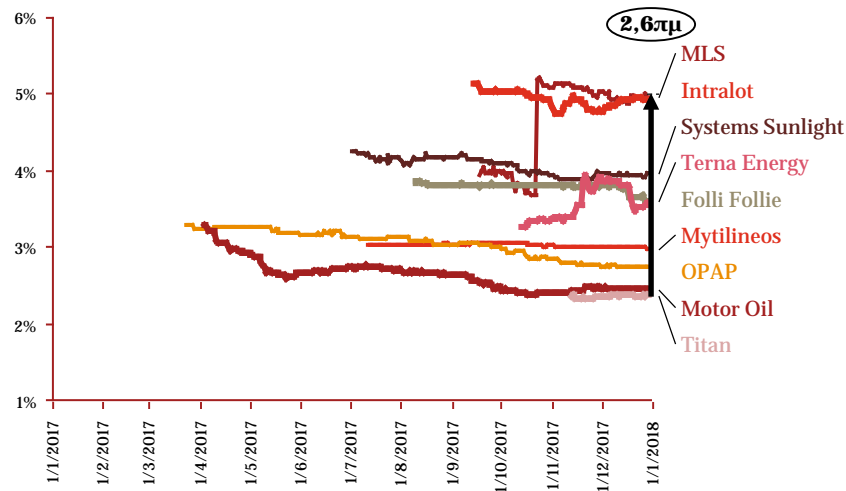
Οι *Fourlis Group*, *Intralot*, *Titan* και *Motor Oil* εξέδωσαν ομόλογα σε ξένα χρηματιστήρια

Το spread μεταξύ του ομολόγου υψηλότερης απόδοσης το οποίο εκδόθηκε στην Ελλάδα και εκείνου χαμηλότερης απόδοσης που εκδόθηκε στις αγορές του εξωτερικού είναι 2,6πμ

Ελληνικά ομόλογα που εκδόθηκαν το 2017

A/A	Εκδότης	Ημερομηνία Έκδοσης	Ημερομηνία Λήξης	Κουπόνι (%)	Ποσό έκδοσης (€εκ)
1	MLS	31/8/2017	31/8/2022	5,3	6
2	OPAP	21/3/2017	21/3/2022	3,5	200
3	Mytilineos	27/6/2017	27/6/2022	3,1	300
4	Terna Energy	20/7/2017	21/7/2022	3,85	60
5	Systems Sunlight	20/6/2017	20/6/2022	4,25	50
6	Intralot	13/9/2017	15/9/2024	5,25	500
7	Motor Oil	10/4/2017	1/4/2022	3,25	350
8	Titan	9/11/2017	16/11/2024	2,375	250
9	Folli Follie	11/10/2017	2/11/2021	3,25	150
Σύνολο 2017 (έκδοση 9 ομολόγων)					1.866
Σύνολο 2016 (έκδοση 9 ομολόγων)					1.592

Αποδόσεις εταιρικών ομολόγων που εκδόθηκαν το 2017

Πηγή: Bloomberg

Πηγή: Bloomberg

Εξαγορές και Συγχωνεύσεις Επιχειρήσεων στην Ελλάδα 2017

PwC

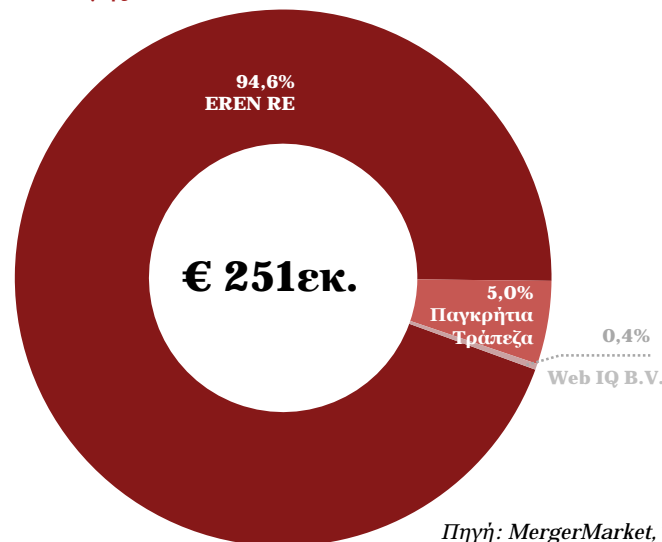
Φεβρουάριος 2018

19

Οι αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου το 2017 ήταν περιορισμένες και άντλησαν μόνο € 251εκ., με μία συναλλαγή να καλύπτει το 96% του συνόλου

Αυξήσεις Μετοχικού Κεφαλαίου 2017
Αξία συναλλαγής

Πηγή: MergerMarket, Τύπος, Δελτία Τύπου Εταιρειών

Οι αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου που περιλάμβαναν στρατηγικό επενδυτή ήταν περιορισμένες το 2017. Το 2016 δεν υπήρξε καμία. Το 2015 ήταν μια χρονιά όπου οι ανακεφαλαιωποιήσεις των τραπεζών άγγιξαν τα €6,5 δισ.

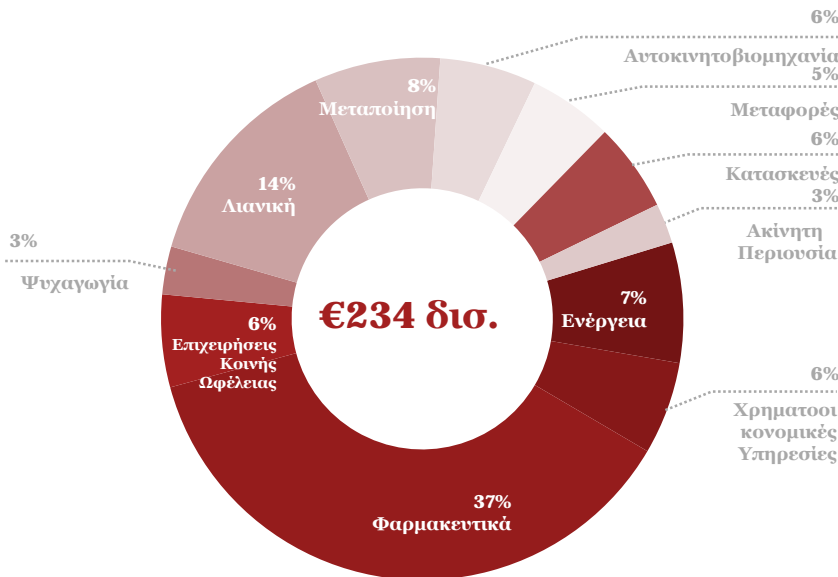
Οι μεγαλύτερες Ε&Σ στην Ευρώπη

37% της αξίας των ευρωπαϊκών Ε&Σ προέρχεται από τον κλάδο των Φαρμακευτικών

Οι 20 μεγαλύτερες συμφωνίες στην Ευρώπη που ανακοινώθηκαν το 2017 ανήλθαν σε € 234δισ.

20 σημαντικότερες Ε&Σ Ευρώπη

37% των 20 σημαντικότερων Ευρωπαϊκών συμφωνιών αφορούν τον κλάδο των Φαρμακευτικών, το 14% τον κλάδο της Λιανικής και 8% προέρχεται από τη Μεταποίηση

Ο κλάδος των Φαρμακευτικών αντιπροσωπεύει το 37% της αξίας των 20 μεγαλύτερων Ευρωπαϊκών Ε&Σ

Κλάδος	Αξία συναλλαγής (€ εκ.)	Ποσοστό Συνολικής Αξίας	Πλήθος συναλλαγών (αρ.)	Ποσοστό Συναλλαγών	Μέσο Μέγεθος Συναλλαγής (€ εκ.)
Φαρμακευτικά	87.511	37,3%	4	20,0%	21.878
Λιανική	32.448	13,8%	4	20,0%	8.112
Μεταποίηση	18.283	7,8%	1	5,0%	18.283
Ενέργεια	17.442	7,4%	2	10,0%	8.721
Αυτοκινητοβιομηχανία	14.041	6,0%	1	5,0%	14.041
Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες	13.459	5,7%	2	10,0%	6.729
Επιχειρήσεις Κοινής Ωφέλειας	13.428	5,7%	1	5,0%	13.428
Κατασκευές	12.871	5,5%	2	10,0%	6.435
Μεταφορές	12.250	5,2%	1	5,0%	12.250
Ψυχαγωγία	6.969	3,0%	1	5,0%	6.969
Ακίνητη Περιουσία	5.797	2,5%	1	5,0%	5.797
Σύνολο 2017	234.498	100,0%	20	100,0%	11.149
Σύνολο 2016	292.914		20		14.646

Πηγή: MergerMarket

**Η PwC πρώτος
χρηματοοικονομικός
σύμβουλος για E&S
παγκοσμίως βάσει
αριθμού συναλλαγών
και τέταρτη στην
Ευρώπη βάσει αξίας
συναλλαγών**

Νο1 σε Παγκόσμιες συναλλαγές
βάσει αριθμού συναλλαγών

2017	2016	Επωνυμία Εταιρείας	Αριθμός Συναλλαγών
1	2	PWC	284
2	1	KPMG	279
3	3	Rothchild	274
4	5	EY	254
5	4	Deloitte	227
6	6	Lazard	152
7	8	JPMorgan	140
8	7	BDO	121
9	9	Goldman Sachs & Co	117
10	10	Morgan Stanley	110

Σε
Αριθμό
συναλλαγών

Αφορά συναλλαγές > \$5 εκ.

Εξαγορές και Συγχωνεύσεις Επιχειρήσεων στην Ελλάδα 2017 Πηγή: MergerMarket
PwC

Νο4 σε Ευρωπαϊκές συναλλαγές

βάσει αξίας συναλλαγών μεταξύ επιχειρήσεων μεσαίας κεφαλαιοποίησης
(\$10 εκ. - \$250 εκ.)

2017	2016	Επωνυμία Εταιρείας	Αξία (€ εκ.)
1	1	Rothschild	9.262
2	2	KPMG	5.984
3	4	Lazard	5.618
4	5	PwC	5.221
5	6	EY	4.859
6	3	Deloitte	4.171
7	13	Citi	3.277
8	7	JPMorgan	2.896
9	12	Jefferies LLC	2.386
10	8	BNP Paribas SA	2.146

Σε
Αξία
συναλλαγών

Αφορά συναλλαγές μεσαίας κεφαλαιοποίησης
(\$10 εκ. - \$250 εκ.)

Φεβρουάριος 2018

Δυναμική Εξαγορών και Συγχωνεύσεων για το 2018

Το επίπεδο Εξαγορών και Συγχωνεύσεων του 2018 αναμένεται να ξεπεράσει αυτό του 2017

Ε&Σ που έχουν ήδη συμφωνηθεί και θα ολοκληρωθούν το 2018 μπορούν να ξεπεράσουν τα € 1δισ., με επιπλέον € 1,2δισ. από ιδιωτικοποιήσεις

- 1. Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες.** Οι αποεπένδυση των συστημικών τραπεζών θα συνεχιστεί και το 2018, με την πώληση της **Εθνικής Ασφαλιστικής** (Εθνική Τραπεζα) και της **Avis** (Τράπεζα Πειραιώς) με συνολική αξία περίπου στα **€800εκ.** Η Τράπεζα Πειραιώς έχει την Avis και άλλες 3 αποεπενδύσεις που εκκρεμούν (**Ε.Ντυνάν, Αττική Οδός, υποκατάστημα στη Σερβία**). Η Alpha Bank έχει ολοκληρώσει το σχέδιο αποεπενδύσεών της. Η Eurobank ανακοίνωσε ότι θα κρατήσει τις θυγατρικές της στην Κύπρο, στη Βουλγαρία και στη Σερβία ενώ οι υπόλοιπες αποεπενδύσεις έχουν ολοκληρωθεί
- 2. Βιομηχανία.** Το κλείσιμο των συμφωνιών της **Apivita** από τον όμιλο Puig και της **Κορρές** από την κινεζική εταιρεία Profex Inc και τη Morgan Stanley, παρά την καθυστέρηση, αναμένεται να έχουν ολοκληρωθεί μέσα στο έτος με εκτιμώμενο ποσό **€ 90 εκ.**
- 3. Υγεία.** Το fund **CVC Capital Partners** ετοιμάζεται να εξαγοράσει το **97,2% στη Γενική Κλινική ΙΑΣΩ General** με συνολική αξία περί τα **€50 εκ.**
- 4. Τηλεπικοινωνίες.** Η εξαγοράς της **Cyta** από τη **Vodafone** ολοκληρώθηκε τον Ιανουάριο του 2018, έναντι **€118εκ.** Εκκρεμεί η πώληση της **Forthnet** με τις τελικές προσφορές να κατατίθενται μέχρι τα τέλη Φεβρουαρίου
- 5. Ιδιωτικοποιήσεις.** Η εκτίμηση των συνολικών εσόδων το 2018 αγγίζει περίπου το € 1δισ. Η ιδιωτικοποίηση του **ΟΛΘ** αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί μέσα στο πρώτο τρίμηνο του 2018 καθώς η συμφωνία πώλησης έχει ήδη υπογραφεί για ποσό ύψους **€232εκ.** Η πώληση του **66%** του **ΔΕΣΦΑ** είναι πιθανό να ολοκληρωθεί το 2018 καθώς οι τελικές προσφορές έχουν κατατεθεί, με αναμενόμενα έσοδα ύψους **€188εκ.** Το έργο ανάπλασης του **Ελληνικού** προβλέπεται να ξεκινήσει, με το αρχικό καταβληθέν ποσό να αναμένεται στα **€300εκ.** Η επέκταση της παραχώρησης του ΔΑΑ και η πώληση του 5% των μετοχών του ΟΤΕ μπορεί να αποδώσουν από **€500εκ.**
- 6. Συναλλαγές αναδιάρθρωσης.** Οι **Νηρέας** και **Σελόντα** θα ολοκληρωθούν το 2018. Επιπλέον, η **Καλογήρου** έλαβε προσφορά από το **Fais Group** και η **ΒΙ.Κ.** Η βρίσκεται σε διαπραγματεύσεις με την **Chipita**

Συμπεράσματα

- Οι 36 Ε&Σ το 2017 ανήλθαν σε € 1,6δισ. σε όρους αξίας, οδηγούμενοι κυρίως από τον κλάδο των Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών
- Ο αριθμός των Ε&Σ το 2017 μειώθηκαν κατά 5% σε σχέση με τη προηγούμενη χρονιά, με τη μέση αξία συναλλαγής να ανέρχεται στα € 45εκ.
- Οι ιδιωτικοποιήσεις, παρότι εκτός στόχου το 2017, συγκέντρωσαν € 1,7δισ., κυρίως από την παραχώρηση των περιφερειακών αεροδρομίων
- 8 συναλλαγές αναδιάρθρωσης έγιναν το 2017, κυρίως στον κλάδο των ΤΜΤ και των Τροφίμων και Ποτών
- Οι Ε&Σ στην Ελλάδα κυριαρχούνται από τις ρευστοποιήσεις των non-core assets από τις ελληνικές συστημικές τράπεζες, χωρίς καμία άλλη ουσιαστική κίνηση
- Μέσα στο έτος εκδόθηκαν 9 διαπραγματεύσιμα εταιρικά ομόλογα ύψους € 1,9 δισ. αυτών
- Οι αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου με παρουσία στρατηγικού επενδυτή το 2017 ανήλθαν σε μόλις € 251εκ.

Οι Ε&Σ θα παραμείνουν σταθερές το 2018

Η διασυννοριακή δραστηριότητα για μια ακόμη φορά είναι ο καταλυτικός παράγοντας για τις Ε&Σ το 2017, παρά τη μικρή πτώση αυτών των συναλλαγών σε όγκο και αξία

Παράρτημα 1

- 36** *Σύνολο συναλλαγών E&S που πραγματοποιήθηκαν το 2017*
- 32** *E&S στις οποίες συμμετείχαν ελληνικές εταιρείες*
- 4** *Συναλλαγές πακέτων μειοψηφίας*
- 8** *E&S στις οποίες συμμετείχαν εταιρίες υπό εκκαθάριση*
- 4** *Αυξήσεις Μετοχικού Κεφαλαίου*

Εξαγορές & Συγχωνεύσεις το 2017

32 Ε&Σ αξίας € 1,2δισ. στις οποίες συμμετείχαν ελληνικές εταιρείες

Α/Α	Ανακοίνωση	Περιγραφή συναλλαγής	Χώρα προέλευσης		Κλάδος	Αξία συναλλαγής (€ εκ.)
			Αγοραστή	Στόχου		
1	Ιανουάριος	Η Coral S.A. , θυγατρική της Motor Oil Hellas S.A. εξαγόρασε από την Lukoil Europe Holdings B.V. , την Lukoil Cyprus Limited , η οποία δραστηριοποιείται στη διανομή πετρελαίου και φυσικού αερίου	Ελλάδα	Κύπρος/ Ολλανδία	Ενέργεια	10
2	Ιανουάριος	Η J&P-Avax S.A. εξαγόρασε από τη Sorgenia SpA το υπόλοιπο 50% της Volterra S.A. , εταιρεία παροχής ηλεκτρικού ρεύματος	Ελλάδα	Ελλάδα	Ενέργεια	38
3	Φεβρουάριος	Το Southbridge Europe Mezzanine SICAR fund εξαγόρασε το 90,04% της Arivia , μια εταιρεία που δραστηριοποιείται στον κλάδο παρασκευής τυροκομικών την οποία κατείχε η ELGEKA S.A.	Ελλάδα	Ελλάδα	Τρόφιμα & Ποτά	20
4	Φεβρουάριος	Η Intelligent Apps GmbH , ένας γερμανικός πάροχος εφαρμογής για κρατήσεις σε ταξί, εξαγόρασε την Taxibeat Ltd.	Γερμανία	Ελλάδα	TMT*	43
5	Φεβρουάριος	Η Atlas Merchant Capital μέσω του fund της, Atlas Merchant Capital Fund LP , εξαγόρασε από την Credit Agricole S.A. , την Credicom Consumer Finance Bank S.A. , μια τράπεζα που ειδικεύεται σε καταναλωτικά δάνεια	ΗΠΑ	Ελλάδα/ Γαλλία	Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες	20
6	Απρίλιος	Η Granarolo SpA απέκτησε το 50,01% της Quality Brands International , μια ελληνική εταιρεία η οποία ασχολείται με την παραγωγή και τη διάθεση γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων, από την Optima S.A	Ιταλία	Ελλάδα	Τρόφιμα & Ποτά	Μη διαθέσιμο
7	Απρίλιος	Η Demerus Ltd. (PromSvyaz Capital Group) , συμφερόντων Dmitry Ananyev) απέκτησε την Vitro Hellas	Ρωσία	Ελλάδα	Βιομηχανία	Μη διαθέσιμο

*TMT: Τηλεπικοινωνίες, MME και Τεχνολογία

Πηγή: MergerMarket, Τύπος, Δελτία Τύπου Εταιριών

Εξαγορές & Συγχωνεύσεις το 2017

32 Ε&Σ αξίας € 1,2δισ. στις οποίες συμμετείχαν ελληνικές εταιρείες

A/A	Ανακοίνωση	Περιγραφή συναλλαγής	Χώρα προέλευσης		Κλάδος	Αξία συναλλαγής (€ εκ.)
			Αγοραστή	Στόχου		
8	Μάιος	Η Cepal Hellas (προηγουμένως γνωστή ως Aktua), η οποία εξειδικεύεται στην παροχή υπηρεσιών διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις, απέκτησε εξ ολοκλήρου την Kaicam Services Limited μια εταιρεία που προσφέρει χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	Ελλάδα	Ηνωμένο Βασίλειο	Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες	3,64
9	Ιούνιος	Η Εθνική Τράπεζα πούλησε το 99,91% του μεριδίου της στην United Bank of Bulgaria , την τέταρτη μεγαλύτερη τράπεζα στη Βουλγαρία, στην KBC , μια τράπεζα με έδρα το Βέλγιο, δημιουργώντας έτσι τον τρίτο μεγαλύτερο τραπεζικό όμιλο στη Βουλγαρία	Βέλγιο	Ελλάδα	Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες	610
10	Ιούλιος	Η Ανεδηκ Κρητικός εξαγόρασε τη CRM-Αριάδνη , μια αλυσίδα σουπερ μάρκετ στην Κρήτη, δημιουργώντας ένα δίκτυο 250 καταστημάτων	Ελλάδα	Ελλάδα	Λιανική	Μη διαθέσιμο
11	Ιούλιος	Η Samsung Electronics Co. εξαγόρασε την Innoetics , μια ελληνική εταιρεία ανάπτυξης λογισμικού σύνθεσης φωνής από κείμενο (text-to-speech), από το Ερευνητικό Κέντρο Αθηνά	Νότια Κορέα	Ελλάδα	TMT*	43,87
12	Ιούλιος	Η Profile Systems & Software S.A. εξαγόρασε το 78,23% της Login S.A. , εταιρεία που ασχολείται με την ανάπτυξη λογισμικού θησαυροφυλακίων	Ελλάδα	Γαλλία	TMT*	Μη διαθέσιμο
13	Ιούλιος	Η EXALCO S.A. πούλησε το 100% του μεριδίου της στην Φως Ελέας Ενεργειακή Α.Ε. , εταιρεία που δραστηριοποιείται στην παραγωγή και διανομή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, στην B' Group Μονοπρόσωπη Ιδιωτική Κεφαλαιουχική εταιρεία	Ελλάδα	Ελλάδα	Ενέργεια	1,23
14	Ιούλιος	Η Iron Mountain Hellas (θυγατρική της Iron Mountain Inc.) εξαγόρασε τη Mad Dog S.A. Οι δύο εταιρίες παρέχουν υπηρεσίες για τη φύλαξη και τη διαχείριση πληροφοριών	Ελλάδα	Ελλάδα	Υπηρεσίες	7

Πηγή: MergerMarket, Τύπος, Δελτία Τύπου Εταιριών

*TMT: Τηλεπικοινωνίες, ΜΜΕ και Τεχνολογία

Εξαγορές & Συγχωνεύσεις το 2017

32 Ε&Σ αξίας € 1,2δισ. στις οποίες συμμετείχαν ελληνικές εταιρείες

Α/Α	Ανακοίνωση	Περιγραφή συναλλαγής	Χώρα προέλευσης		Κλάδος	Αξία συναλλαγής (€ εκ.)
			Αγοραστή	Στόχου		
15	Ιούλιος	Η Friends4media Group , γερμανική εταιρεία ανάπτυξης ηλεκτρονικών παιχνιδιών, εξαγόρασε τη Quizdom , μια ελληνική startup με πάνω από 2 εκ. χρήστες	Γερμανία	Ελλάδα	TMT*	Μη διαθέσιμο
16	Αύγουστος	Η Virtus South European Fund απέκτησε το 51% της ΑΣΤΗΡ Αφοι Βυτογιάννη Α.Ε. , μια βιομηχανία παραγωγής πομάτων	Ελλάδα	Ελλάδα	Βιομηχανία	Μη διαθέσιμο
17	Αύγουστος	Η Attica Holdings S.A. , εισηγμένη ελληνική εταιρεία παροχών υπηρεσιών θαλασσιών μεταφορών, εξαγόρασε το 50,3% της Hellenic Seaways Maritime S.A.	Ελλάδα	Ελλάδα	Ναυτιλιακά	30,6
18	Αύγουστος	Η OPAP Investments Ltd. (100% θυγατρική του ΟΠΑΠ Α.Ε.) απέκτησε επιπλέον 38,19% στην της Neurosoft S.A. , την εταιρεία που υποστηρίζει την τεχνολογική ανάπτυξη του ΟΠΑΠ, καταλήγοντας σε συνολική συμμετοχή 67,72%	Ελλάδα	Ελλάδα	Υπηρεσίες	34,2
19	Αύγουστος	Η Ilyda S.A. , η οποία σχεδιάζει, αναπτύσσει, διανέμει και υποστηρίζει εφαρμογές λογισμικού εξαγόρασε το 100% των μετοχών της Cardisoft S.A. , θυγατρικής της Entersoft S.A.	Ελλάδα	Ελλάδα	TMT*	0,3
20	Σεπτέμβριος	Η Παυλίδης Α.Ε. Μάρμαρα-Γρανίτες εξαγόρασε το 100% της Stone Works Holdings Cooperatief U.A. (η οποία κατέχει πλειοψηφικό πακέτο της Mermeren Kombinat AD, Prilep)	Ελλάδα	Ολλανδία	Βιομηχανία	73,12
21	Οκτώβριος	Ο όμιλος Intralot εξαγόρασε το 65% της Bit8 , εταιρεία η οποία παρέχει υπηρεσίες για πλατφόρμες σε επιχειρήσεις διαχείρισης διαδικτυακών παιχνιδιών	Ελλάδα	Μάλτα	TMT*	7

Πηγή: MergerMarket, Τύπος, Δελτία Τύπου Εταιριών

*TMT: Τηλεπικοινωνίες, ΜΜΕ και Τεχνολογία

Εξαγορές & Συγχωνεύσεις το 2017

32 Ε&Σ αξίας € 1,2δισ. στις οποίες συμμετείχαν ελληνικές εταιρείες

Α/Α	Ανακοίνωση	Περιγραφή συναλλαγής	Χώρα προέλευσης		Κλάδος	Αξία συναλλαγής (€ εκ.)
			Αγοραστή	Στόχου		
22	Οκτώβριος	Η Ανεμοκάμπι Α.Ε. εταιρεία που κατέχει ιχθυοκαλλιέργειες εξαγόρασε τη Γαλαξίδι Θαλάσσιες Καλλιέργειες Α.Ε.	Ελλάδα	Ελλάδα	Τρόφιμα & Ποτά	Μη διαθέσιμο
23	Οκτώβριος	Η Optima S.A. απέκτησε το 70% της Δομοκός Α.Ε. , εταιρεία η οποία παράγει γαλακτοκομικά προϊόντα	Ελλάδα	Ελλάδα	Τρόφιμα & Ποτά	5,4
24	Νοέμβριος	Η Mat Real Estate D.o.o. , εταιρεία διαχείρισης ακίνητης περιουσίας με έδρα στη Σερβία εξαγόρασε την Alpha Real Estate D.o.o. από την Alpha Αστικά Ακίνητα Α.Ε.	Σερβία	Ελλάδα	Ακίνητη Περιουσία	8,4
25	Νοέμβριος	Η Etraveli AB , ένα διαδικτυακό ταξιδιωτικό γραφείο, εξαγόρασε την e-Travel S.A. , μια πλατφόρμα ηλεκτρονικού εμπορίου αεροπορικών εισιτηρίων	Σουηδία	Ελλάδα	TMT*	Μη διαθέσιμο
26	Νοέμβριος	Η Merit Χρηματοπιστηριακή συγχωνεύθηκε με την Μίδας Χρηματοπιστηριακή and Ηλίας Α. Πετροπουλάκης δημιουργώντας μια νέα εταιρεία υπό την ονομασία MERIT Χρηματοπιστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ.	Ελλάδα	Ελλάδα	Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	Μη διαθέσιμο
27	Νοέμβριος	CVC Capital Partners Limited , το fund με έδρα το Ηνωμένο Βασίλειο, εξαγόρασε το 70% του Metropolitan Hospital από την Perseus Healthcare Group S.A.	Ηνωμένο Βασίλειο	Ελλάδα	Υγεία	80,0
28	Δεκέμβριος	Η Sfakianakis Α.Ε. εξαγόρασε ένα επιπλέον 49,55% ποσοστό στην Speedex S.A από τη Fourlis S.A. , φτάνοντας έτσι σε 99,1% συμμετοχή	Ελλάδα	Ελλάδα	Υπηρεσίες	Μη διαθέσιμο

*TMT: Τηλεπικοινωνίες, ΜΜΕ και Τεχνολογία
Πηγή: MergerMarket, Τύπος, Δελτία Τύπου Εταιριών

Εξαγορές & Συγχωνεύσεις το 2017

32 Ε&Σ αξίας € 1,2δισ. στις οποίες συμμετείχαν ελληνικές εταιρείες

Α/Α	Ανακοίνωση	Περιγραφή συναλλαγής	Χώρα προέλευσης		Κλάδος	Αξία συναλλαγής (€ εκ.)
			Αγοραστή	Στόχου		
29	Δεκέμβριος	Η Εθνική Τράπεζα διέθεσε όλες τις μετοχές που κατείχε στις Vojvodjanska Banka AD και NBG Leasing doo στην OTP Banka Serbia	Σερβία	Ελλάδα	Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	125
30	Δεκέμβριος	Η Thrace Polyfilms (100% θυγατρική της Πλαστικά Θράκης Α.Ε.) εξαγόρασε την Ε.ΒΙ.ΣΑΚ. , μια εταιρεία παραγωγής πλαστικών σακουλών	Ελλάδα	Ελλάδα	Βιομηχανία	2,49
31	Δεκέμβριος	Η Intralot Global Holdings BV πούλησε το 51% της Slovenske Loterie a.s. , εταιρεία η οποία διαχειρίζεται μηχανήματα VLT στη Σλοβακία σε ένα τοπικό ελενδυτή, την Olbena SRO	Σλοβακία	Ελλάδα	Υπηρεσίες	1,75
32	Δεκέμβριος	Η BC Partners πούλησε τις εμπορικές δραστηριότητες της Pharmathen S.A. στην Ελλάδα στους Περικλή και Πέτρο Βασιλόπουλο με την ήδη υπάρχουσα διοίκηση στην Ελλάδα	Ελλάδα	Ολλανδία	Φαρμακευτικά	Μη διαθέσιμο
Συνολική εκτιμώμενη αξία δημοσιευμένων συναλλαγών						1.162,0
Συνολική εκτιμώμενη αξία των μη δημοσιευμένων συναλλαγών						54.3
Συνολική εκτιμώμενη αξία όλων των συναλλαγών						1.216,4

Πηγή: MergerMarket, Τύπος, Δελτία Τύπου Εταιριών

Εξαγορές & Συγχωνεύσεις το 2017

Το 2017 πραγματοποιήθηκαν 4 συναλλαγές μειοψηφικών πακέτων που ανήλθαν σε € 400εκ.

Α/Α	Ανακοίνωση	Περιγραφή συναλλαγής	Χώρα προέλευσης		Κλάδος	Αξία συναλλαγής (€ εκ.)
			Αγοραστή	Στόχου		
1	Φεβρουάριος	Η GasLog Ltd. απέκτησε το 20% των μετοχών της Gastrade S.A. , με σκοπό την ανάπτυξη ενός ανεξάρτητου υπεράκτιου συστήματος φυσικού αερίου στην Αλεξανδρούπολη	Ελλάδα	Ελλάδα	Ενέργεια	13,9
2	Απρίλιος	Η Varde Partners εξαγόρασε το 31,7% της Lamda Malls η οποία διαχειρίζεται τα εμπορικά κέντρα Golden Hall και Mediterranean Cosmos	ΗΠΑ	Ελλάδα	Ακίνητη Περιουσία	61,3
3	Μάιος	Η State Grid International Development (θυγατρική της State Grid), κινέζικη εταιρεία παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, απέκτησε το 24% του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ)	Κίνα	Ελλάδα	Ενέργεια	320
4	Δεκέμβριος	Η Voxcone Holding Ltd. (θυγατρική του ομίλου Olympia και VNK Capital Ltd) εξαγόρασε μερίδιο 12,8% στην Lamda Development S.A.	Ελλάδα	Ελλάδα	Ακίνητη Περιουσία	Μη διαθέσιμο
Συνολική εκτιμώμενη αξία δημοσιευμένων συναλλαγών						395,2
Συνολική εκτιμώμενη αξία των μη δημοσιευμένων συναλλαγών						4,9
Συνολική εκτιμώμενη αξία όλων των συναλλαγών						400,1

Πηγή: MergerMarket, Τύπος, Δελτία Τύπου Εταιριών

Εξαγορές & Συγχωνεύσεις το 2017

8 Ε&Σ αξίας €66,9 εκ. στις οποίες συμμετείχαν εταιρείες υπό εκκαθάριση

Α/Α	Ανακοίνωση	Περιγραφή συναλλαγής	Χώρα προέλευσης		Κλάδος	Αξία συναλλαγής (€ εκ.)
			Αγοραστή	Στόχου		
1	Ιανουάριος	Η I. & Σ. Σκλαβενίτης Α.Ε. εξαγόρασε την Carrefour Μαρινόπουλος SA , μία από τις μεγαλύτερες αλυσίδες σούπερ μάρκετ στην Ελλάδα προσθέτοντας 383 καταστήματα στο δίκτυό του	Ελλάδα	Ελλάδα	Λιανική	Μη διαθέσιμο
2	Φεβρουάριος	Η εταιρεία Grivalia Properties ΑΕΕΑΠ εξαγόρασε 16 καταστήματα σε δημόσιο πλειοδοτικό διαγωνισμό από την εταιρεία Ζήνων Ακίνητα Α.Ε.	Ελλάδα	Ελλάδα	Βιομηχανία	16,3
3	Μάρτιος	Η Alpha Bank S.A. και η Eurobank Εργασίας S.A. απέκτησαν μερίδιο 47,04% και 24,37% αντίστοιχα στη Famar S.A.	Ελλάδα	Ελλάδα	Φαρμακευτικά	0
4	Απρίλιος	Η Belterra Investments Ltd. εξαγόρασε ένα επιπλέον 15,42% της Σουρωτή Α.Ε. , φτάνοντας έτσι το 59,18%	Κύπρος	Ελλάδα	Τρόφιμα & Ποτά	1,8
5	Μάιος	Η Alter Ego S.A. εξαγόρασε το 22,89% του Δημοσιογραφικού Ομίλου Λαμπράκη , συμπεριλαμβανομένου και μεριδίου 22,11% στην Τηλέτυπος Α.Ε.	Ελλάδα	Ελλάδα	TMT*	22,9
6	Ιούλιος	Η Dimera Media Investments (συμφερόντων Ιβάν Σαββίδη) απέκτησε την Πήγασος Εκδοτική Α.Ε. , τον οργανισμό στον οποίον ανήκουν το Έθνος, η Ημερησία και το Έθνος της Κυριακής	Ελλάδα	Ελλάδα	TMT*	3,6
7	Αύγουστος	Η Chipita International S.A. απέκτησε το υπολειπόμενο 10,26% της Νίκας Α.Ε. , υπό εκκαθάριση εταιρεία παραγωγής αλλαντικών, φτάνοντας συνολικά το 100%	Ελλάδα	Ελλάδα	Τρόφιμα & Ποτά	2,4
8	Δεκέμβριος	Η εταιρεία Autohellas S.A. Εξαγόρασε την εταιρεία 70% στη Δάβαρης (KIA & Hyundai)	Ελλάδα	Ελλάδα	Ακίνητα	20,0
Συνολική εκτιμώμενη αξία δημοσιευμένων συναλλαγών						66,9

*TMT: Τηλεπικοινωνίες, ΜΜΕ και Τεχνολογία
 Πηγή: MergerMarket, Τύπος, Δελτία Τύπου Εταιριών

Ελάχιστη δραστηριότητα στις αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου στο Χρηματιστήριο Αθηνών για το 2017

Αυξήσεις Μετοχικού Κεφαλαίου 2017

A/A	Ανακοίνωση	Αγοραστής	Στόχου	Κλάδος	Αξία συναλλαγής (€ εκ.)
1	Σεπτέμβριος	Total Partners	Eren Re	Ενέργεια	237,5
2	Ιούλιος	Lyktos Participations (συμφέροντα Μ.Σάλλα)	Παγκρήτια Τράπεζα	Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες	12,6
3	Ιούλιος	Space Hellas	17,21% μερίδιο στην Web-IQ B.V.	TMT*	0,9
Total deal value					251,0

*TMT: Τηλεπικοινωνίες, ΜΜΕ και Τεχνολογία
 Πηγή: MergerMarket, Τύπος, Δελτία Τύπου Εταιριών

Παράρτημα 2

Top 20 Ευρωπαϊκές συναλλαγές

Οι 20 σημαντικότερες συμφωνίες που ανακοινώθηκαν στην Ευρώπη το 2017 ανήλθαν σε €234δισ.

A/A	Αγοραστής	Εταιρεία Στόχος	Κλάδος	Αξία συναλλαγής (€ εκ.)	Ημ/νια
1	China National Chemical Corporation	Syngenta International AG	Φαρμακευτικά	42.039	05/05/2017
2	Johnson & Johnson	Actelion Pharmaceuticals Ltd	Φαρμακευτικά	27.591	16/06/2017
3	Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA (Shareholders)	Essity Aktiebolag (publ)	Βιομηχανία	18.283	15/06/2017
4	Intel Corporation	Mobileye N.V. (97,3% Stake)	Αυτοκινητοβιομηχανία	14.041	08/08/2017
5	A Consortium led by Macquarie Infrastructure and Real Assets	National Grid Gas Distribution Ltd (61% Stake)	Επιχειρήσεις Κοινής Ωφέλειας	13.428	31/03/2017
6	China Investment Corporation	LogiCor Europe Limited	Μεταφορές	12.250	08/12/2017
7	Bernard Arnault (Private Investor)	Christian Dior SA (25,9% Stake)	Λιανική	12.111	28/06/2017
8	Boehringer Ingelheim GmbH	Meril S.A.S.	Φαρμακευτικά	11.400	02/01/2017
9	A Consortium led by Qatar Investment Authority	Rosneft Oil Company OAO (19,5% Stake)	Ενέργεια	10.503	03/01/2017
10	Asahi Group Holdings. Ltd.	Anheuser-Busch InBev NV (Central and East European Beer Business)	Λιανική	7.300	31/03/2017
11	Liberty Media Corporation	Formula One Group	Ψυχαγωγία	6.969	23/01/2017
12	Government of France	AREVA SA (Fuel Cycle Business) (50% Stake)	Ενέργεια	6.939	12/07/2017
13	Dubai Aerospace Enterprise	AWAS Aviation Capital Limited	Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες	6.908	20/08/2017
14	Siemens AG	Gamesa Corporacion Tecnologica SA	Κατασκευές	6.640	03/04/2017
15	Central Bank of Russia	Otkritie Financial Corporation Bank Open Joint-Stock Company (99,9% Stake)	Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες	6.551	11/12/2017
16	METRO AG (shareholders)	Metro AG (90% Stake)	Λιανική	6.537	13/07/2017
17	LVMH Moet Hennessy Louis - Vuitton SE	Christian Dior Couture S.A.	Λιανική	6.500	03/07/2017
18	Thermo Fisher Scientific Inc.	Patheon N.V.	Φαρμακευτικά	6.481	29/08/2017
19	Sarvana S.a.r.l.	ista International GmbH	Κατασκευές	6.230	18/10/2017
20	Gecina SA	Eurosic SA	Ακίνητη Περιουσία	5.797	29/08/2017
			Συνολική Αξία	234.497	

Ορισμοί

1 Συναλλαγές E&S

Οι συναλλαγές E&S που αφορούν την απόκτηση πλειοψηφικού πακέτου (πάνω από 33,3 % ή λιγότερο, εφόσον το συνολικό μερίδιο ιδιοκτησίας φτάνει περίπου στο 50% μετά την συναλλαγή) ενώ έχουν ολοκληρωθεί

2 Συναλλαγές μειοψηφικών πακέτων

Συναλλαγές που αφορούν απόκτηση μειοψηφικών πακέτων (κάτω από 33,3 %)

3 Εγχώριες Συναλλαγές

Συναλλαγές E&S όπου ο αγοραστής και η εταιρεία στόχος είναι Ελληνική

4 Εισερχόμενες Συναλλαγές

Συναλλαγές E&S όπου η εταιρεία στόχος είναι Ελληνική, ενώ ο αγοραστής είναι αλλοδαπός

5 Εξερχόμενες Συναλλαγές

Συναλλαγές E&S από Ελληνική εταιρεία αγοραστή και αλλοδαπή εταιρεία στόχο

6 Συναλλαγές αλλοδαπών εταιρειών

Συναλλαγές E&S από εταιρείες που συστάθηκαν στην αλλοδαπή, αλλά περιλαμβάνουν Ελληνική ιδιοκτησία (θυγατρική, μέτοχοι ελληνικής εθνικότητας)

7 Αποκρατικοποιήσεις

Ιδιωτικοποιήσεις που έχουν ανακοινωθεί και έχουν ολοκληρωθεί

8 Αυξήσεις Μετοχικού Κεφαλαίου

Αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου που συμπεριλαμβάνουν στρατηγικούς επενδυτές

9 Συνολική εκτιμώμενη αξία των μη δημοσιευμένων συναλλαγών

Η εκτιμώμενη αξία υπολογίζεται με βάση τη μέση τιμή των ανακοινωμένων συναλλαγών, εξαιρώντας τις 5 υψηλότερες προσφορές

10 Συνολική εκτιμώμενη αξία όλων των συναλλαγών

Άθροισμα της συνολικής αξίας και της συνολικής εκτιμώμενης αξίας των συναλλαγών

11 Αξία συναλλαγής

Αξία μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας στόχου

Στην PwC, στόχος μας είναι η δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης στην κοινωνία και η επίλυση σημαντικών προβλημάτων. Είμαστε ένα δίκτυο εταιρειών σε 158 χώρες με περισσότερα από 236.000 στελέχη που δεσμεύονται να παραδίδουν ποιοτικό έργο στις ελεγκτικές, φορολογικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες που αναλαμβάνουν. Πείτε μας τι έχει αξία για σας και μάθετε ακόμα περισσότερα στην ιστοσελίδα [μας www.pwc.com](http://www.pwc.com).

Η παρούσα δημοσίευση αποσκοπεί μόνο σε ενημέρωση για θέματα γενικού ενδιαφέροντος και δεν αποτελεί επαγγελματική συμβουλή.

© 2018 PwC Ελλάδας. Με επιφύλαξη όλων των νομίμων δικαιωμάτων. Η επωνυμία 'PwC' αναφέρεται στην εταιρεία μέλος του δικτύου στην Ελλάδα, και σε μερικές περιπτώσεις μπορεί να αναφέρεται στο δίκτυο των εταιρειών μελών της PwC. Κάθε εταιρεία μέλος αποτελεί μια ξεχωριστή νομική οντότητα. Για περισσότερες πληροφορίες, παρακαλούμε επισκεφθείτε το www.pwc.com/structure.